

Evert och hans fiol har haft mycket roligt ihop

- Du må tro att vi har haft mycket roligt ihop, säger Evert Carlsson och plockar omsorgsfullt fram sin fiol ur ett skyddande hölje av filt. Det är många som velat köpa det här instrumentet, och som bjudit bra, men jag har alltid gett dem samma svar: Den är inte till salu...

Nu är den gamle spelmannens fingrar stela och han kan inte som förr leka fram sprittande toner ur sin fiol. Annat var det förr, när Evert och hans musikanter spelade nätterna igenom på fester och danser i bygden.

I dag bor Evert Carlsson i Sävsta servicehus i Vingåker. Han har fått det bra, och accepterat de krämpor som kommit med åren.

- Tänk om alla pensionärer kunde få det så här bra, säger han och tänker på de förändringar som skett i vårt samhälle under hans livstid.

Fattigdom

När Evert var ung var fortfarande fattigdomen vanlig, och han växte upp under enkla förhållanden. Han föddes för 83 år sedan i Dammstugan, Högsjö, av en ogift mor och med "fader okänd", som det brukar heta. Evert växte istället upp hos fosterföräldrar, först i Stockholm men från 1918 vid Moviken i den sydvästligaste delen av Vingåkers socken.

Det var fyra tunnland åker att bruka, mark som försörjde inte bara en familj utan också en ox och en ko.

På bilfirmor

1928 var Everts fosterfar med och köpte en del av kronogården Göketorp, som då skiftades. Nu blev de jordiska ägorna hela 10 tunnland åker och lika mycket skog.

Evert Carlsson fick arbete på Vingåkers Bilcompani, där han var i fem år, och kom sedan till Gunnar Larsons i Katrineholm. Hos Volvo blev han sedan kvar

Evert Carlsson i Vingåker och hans fiol har haft mycket roligt ihop. Foto: Haldo.

fram till pensioneringen. Det var 16 år som han gärna minns. Han trivdes med företag och arbetskamrater och kamrater och kunder trivdes med Evert, som fick rycka in på de flesta avdelningar.

Musiken

I Vingåkersbygden är det nog ändå musiken som gjort Evert Carlsson mest känd. Den fiol som han ännu vårdar så ömt köpte han i sin gröna ungdom för stora pengar av en gammal farbror i Billsbro soldattorp.

Evert hade tidigt visat musikalisk begåvning och var spekulant på en fiol. Till Billsbro tog han sin kusin Erik Jansson från Högsjö med som rådgivare.

Den fiol som först presenterades godkände inte Evert, som redan då hade bestämda åsikter, men ett instrument som låg till synes kasserat "ute i boa" hade en helt annan klang i lådan. Det var en italiensk fiol av fint märke. Evert lyckades få köpa den och det har han aldrig behövt ångra.

feserveringen vid Parkudden. En gång fick de spela på stor fest som familjen Rönqvist ordnade.

Visst låter gaget blygsamt, men eftersom spelningarna var många så blev det ändå en hel del välkomna extrapengar som Evert Carlsson fick in med sin kära fiol.

Några noter har han aldrig lärt sig, och vem som lärt honom spela minns han inte. Det har gått på gehör och det har räckt med att höra en låt ett par gånger för att det skulle sitta där.

Fin violinist

En gång kom det en okänd man fram och ville låna fiolen. Evert var tveksam. Mannen presenterade sig då som violinist i Kungliga hovkapellet!

Därmed var han "kvalificerad" i Everts ögon och fick provspela en stund. Violinisten spelade några melodier och var mycket nöjd. Det slutade med att han ville köpa fiolen och bjöd en mycket hög summa. Han fick dock samma svar som alla andra:

- Den här fiolen är inte till salu!

Slutat spela

Även på senare år, på servicehuset, har det blivit en och annan låt, då i samspel med Olle Tinghäll på enradigt dragspel. Men Evert beklagar att fingrarna inte lyder som förr. Nu blir det mest frågan om att misshandla instrumentet, säger han.

Men när den gamle spelmannen väl fått fram sitt instrument ur fodralet börjar han knäppa på strängarna och lyssna. När det stämmer något så när fattar han stråken och låter musiken ljuda. Nästan som förr i tiden...

HALDO

Spelade i trio

Fiolen har varit med på otaliga danser och fester genom åren. Ofta spelade Evert ihop med Torsten Magnusson i Landshagen, dragspel, och Gerhard "Kuling" Karlsson från Kåsta på gitarr.

- Vi spelade på Stengårdens loge många gånger. Vi spelade på Hacksta ö, i Vannala hage och andra ställen där ungdomen samlades för att dansa. Betalningen tre kronor för en natt till var och en av oss. Tre kronor och kaffe.

På gehör

Ibland engagerades trion av Harry Bergelin för att spela i kaf-